

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/257/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113241753
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1113241753.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobcu: K.. S. O., D. J. XX, D., zast. JUDr. Ludmila Lorencová, s.r.o., so sídlom Metodova 7, Bratislava proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 9. februára 2015 č.k. 4C 233/2013-96 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol návrh (žalobu) žalobcu, ktorou sa domáhal voči odporcovi zaplataenia 19 052,40 Eur titulom náhrady škody a 10 000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

2. Vychádzal zo skutkového odôvodnenia žaloby, že v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV sp.zn. 6C 260/1997 došlo k zbytočným priesťahom, ktoré boli konštatované v Náleze Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 218/09 zo dňa 21.10.2009, pričom konanie bolo vedené so zbytočnými priesťahmi aj po vydaní predmetného nálezu. Nesprávny úradný postup podľa neho spočíval v zbytočných priesťahoch v konaní v období od podania žaloby na súd až do vyhlásenia konečného rozhodnutia vo veci. Konštatoval, že žalobou vo si uplatnil náhradu škody vo výške 18 723 Eur spočívajúcej v rozdieli nákladov potrebných na dokončenie stavby rodinného domu v čase začatia konania a nákladov, ktoré by musel vynaložiť na dokončenie stavby v súčasnosti, nakoľko nehnuteľnosť bola predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva a v dôsledku zbytočných priesťahov v súdnom konaní ju nemohol dostavať. Nárok na náhradu škody mal pozostávať aj zo sumy 329,40 Eur, ktorá mala byť spôsobená v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím- rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 248/2011-915 zo dňa 19.1.2012, a ktoré bolo zrušené dovolacím súdom. Vzhľadom k tomu, že jeho bývalá manželka plnila na základe uvedeného rozsudku (ktorý bol neskôr zrušený), uvedenú sumu, ktorá predstavuje úrok z omeškania, si započítala voči jeho pohľadávke voči nej z titulu nového rozhodnutia vo veci - uznesenia Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 155/2013-940. Náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 Eur si žalobca uplatnil z dôvodu spôsobenej traumy z dlhotrvajúceho sporu.

3. Vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a listinnými dôkazmi založenými v spise, a to: nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 218/09-29 zo dňa 21.10.2009, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 13.4.2009, 29.9.2011 a 4.12.2013, odpoveďou

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 2.12.2010 a 30.5.2014, výpočtom rozdielu nákladov na dokončenie stavby, uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 155/2013-940 zo dňa 20.6.2013, listom o jednostrannom započítaní pohľadávok zo dňa 30.8.2013.

4. Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca bol účastníkom konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedenom na Okresnom súde Bratislava IV, sp.zn. 6C 260/1997, ktoré začalo 12.3.1997 a bolo právoplatne skončené uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 9Co 155/2013-940 zo dňa 20.6.2013 schválením súdneho zmiernu (právoplatné dňa 29.7.2013).

5. Zistil, že Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č.k. IV. ÚS 218/09-29 zo dňa 21.10.2009 vyslovil, že základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote bolo postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp.zn. 6C 260/97 porušené. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že okresný súd v označenej veci sťažovateľa (návrh bol podaný na okresnom súde 12.3.1997) po období počiatkovej nečinnosti (10 mesiacov) v ďalšom období počas rokov 1998-1999 nariadil 7 pojednávanií, často v rýchlym slede, nepripravených a trikrát odročených na neurčito (pojednávania uskutočnené 24.3.1998, 22.10.1998, 3.12.1998, 18.3.1999, 20.5.1999, 8.6.1999 a 17.6.1999). Okresný súd aj ďalej mal konať nesústredene, neefektívne a so zbytočnými prietahmi, predovšetkým pri zabezpečovaní podkladov pre rozhodnutie (uskutočnené pojednávania 15.2.2001, 28.6.2001, 18.9.2001 a 7.11.2002). Od novembra 2002 až do marca roku 2006 bez nariadenia pojednávania neúčinne a zdĺhavo zabezpečoval znalecké dokazovanie. Po dvoch odročených pojednávaniach v priebehu roku 2006 (7.3.2006 a 4.5.2006) vyhlásil 11.5.2006 rozsudok, proti ktorému žalovaná podala 20.7.2006 odvolanie. Rozsudok okresného súdu z 11.5.2006 bol zrušený krajským súdom ako odvolacím súdom uznesením z 22.2.2008 pre účely doplnenia dokazovania. Po vrátení veci okresný súd vykonával ďalšie znalecké dokazovanie a nariadil ďalšie pojednávania, ktoré sa uskutočnilo 20.1.2009 a ktoré bolo odročené na neurčito. Zo spisu ďalej vyplýva, že okresný súd vyzval 18.6.2009 znalca na doplnenie znaleckého posudku. Znalec 2.10.2009 doručil okresnému súdu doplnok č. 1 k znaleckému posudku a ospravedlnil sa za nedodržanie lehoty na jeho vypracovanie. Konanie vedené na okresnom súde ani v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti žalobcu, po zrušení rozhodnutia okresného súdu odvolacím súdom a vrátení veci tomuto súdu na ďalšie konanie nie je po viac ako dvanástich rokoch právoplatne skončené. Vykazuje také znaky neefektívnej činnosti, ktoré ústavný súd viedli k záveru, že v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom. Uvedený nález žalobca prevzal dňa 20.11.2009.

6. Mal preukázané, že žalobca požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žiadosťou zo dňa 13.4.2009 (nárok na náhradu škody vo výške 50 000 Eur a náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 Eur), žiadosťou zo dňa 29.9.2010 (nárok na náhradu škody vo výške 60 000 Eur a nemajetkovú ujmu vo výške 30 000 Eur) a žiadosťou zo dňa 4.12.2013 (nárok na náhradu škody vo výške 18 723 Eur a 329,40 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 Eur). Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo dňa 2.12.2010 nevyhovelo žiadosti žalobcu zo dňa 23.4.2009 a jej dodatku zo dňa 29.9.2010, rovnako nevyhovelo ani jeho žiadosti zo dňa 4.12.2013, a to listom zo dňa 30.5.2014.

7. Zistil, že bývalá manželka žalobcu a účastníčka konania vo veci Okresného súdu Bratislava IV, sp.zn. 6C 260/1997 v pozícii žalobcu si listom zo dňa 30.8.2013 jednostranne započítala voči žalobcovi pohľadávky, okrem iného aj pohľadávku vo výške 329,40 Eur, ktorá spočívala v úroku z omeškania zo sumy 12 227,66 Eur od 12.3.2013 do 29.8.2013 z toho dôvodu, že plnila žalobcovi na základe rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 248/2011-915 zo dňa 19.1.2012, ktoré bolo zrušené uznesením Najvyššieho súdu SR, č.k. 6Cdo 128/2012 zo dňa 30.1.2013.

8. Po právnej stránke vychádzal z ustanovení § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1,2, § 9 ods. 4, § 17 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

9. Konštatoval, že predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je existencia nezákonného rozhodnutia, existencia škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, za splnenia podmienky využitia riadnych opravných prostriedkov a zrušenia nezákonného rozhodnutia. Uviedol, že nárok žalobcu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vychádzal

z nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v porušení zásady rýchlosti konania v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV a z nezákonného rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, č.k. 9Co 248/2011-915 zo dňa 19.01.2012.

10. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup namietaný žalobcom, vyvodil, že tento je potrebné rozdeliť do dvoch časových období, a to do účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. (1.7.2004) a po jeho účinnosti. Vyslovil, že žalobcom namietané prieťahy v konaní na okresnom súde od začiatku konania (12.3.1997) až po jeho ukončenie (29.7.2013) je potrebné aplikovať na namietaný nesprávny úradný postup ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. na prieťahy vzniknuté do 1.7.2004 (do účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z.) a ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. na prieťahy vzniknuté po 1.7.2004. Uviedol, že pojem "nesprávny úradný postup" zákon č. 58/1969 Zb., bližšie nevymedzuje. Vo všeobecnosti pod ním treba rozumieť inú než rozhodovaciu činnosť štátnych orgánov, ale aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia či už stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie. Až nový zákon o zodpovednosti za škody pri výkone verejnej moci (514/2003 Z.z.) bližšie upravuje, čo je možné považovať za nesprávny úradný postup.

11. Vychádzal z právneho názoru, že podkladom a právnym základom pre priznanie náhrady škody za nesprávny úradný postup spočívajúci v prieťahoch v konaní, môže byť iba konštatovanie prieťahov v konaní zákonom určeným orgánom, a to predsedom súdu v rámci sťažnostného režimu zákona č. 757/2004 Z.z. alebo Ústavným súdom SR v rámci konania o sťažnostiach pre porušenie práva podľa zákona č. 38/1993 Z.z., prípadne iným orgánom stanoveným v právnych predpisoch. Uvedenému názoru svedčí aj novela zákona č. 514/2003 účinná od 1.1.2013, ktorá však neobsahuje prechodné ustanovenia. Bol však toho názoru, že uvedený právny názor je potrebné aplikovať aj na posúdenie nesprávneho úradného postupu vzniknutého za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., nakoľko všeobecný súd nemá v rámci konania o náhradu škody kompetenciu posudzovať vznik prieťahov v súdnom konaní, keď napokon aj za účinnosti uvedeného právneho predpisu existovala právna úprava umožňujúca účastníkovi konania dosiahnuť konštatovanie zbytočných prieťahov v konaní príslušným orgánom. V danom prípade mal za zbytočné prieťahy konštatované v náleze Ústavného súdu SR č.k. IV. ÚS 218/09-29 zo dňa 21.10.2009, a to v období od 12.3.1997 (začatie konania) do marca 2006. V súlade s vyššie uvedeným právnym názorom považoval nárok žalobcu v súvislosti s iným obdobím, v ktorom malo dôjsť k zbytočným prieťahom v predmetnom konaní za nedôvodný, nakoľko v tomto smere nebol konštatovaný prieťah v konaní zavinený súdom príslušným orgánom, a teda nemal právny podklad pre vyvodenie nesprávneho úradného postupu. Nesprávny úradný postup po marci 2006 z uvedeného dôvodu považoval za nepreukázaný.

12. Súd prvej inštancie uplatnil celkovo tri nároky: nárok na náhradu škody vo výške 18 723 Eur (1/) ako rozdiel nákladov na dokončenie nehnuteľnosti v čase začatia konania na okresnom súde o vyporiadanie BSM a nákladov, ktoré by musel vynaložiť v súčasnosti a nárok na náhradu škody vo výške 329,40 Eur (2/) ako pohľadávku, ktorú si započítala jeho bývalá manželka voči nemu, ktorá vznikla na základe nezákonného rozhodnutia krajského súdu. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 Eur (3/), ktorá vznikla na základe traumy z dlhotrvajúceho sporu.

13. Pri prvom nároku žalobcu vychádzal súd prvej inštancie z nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v prieťahoch v konaní. Na žalovaným vznesenú námietku premlčania nároku vzhľadom k tomu, že nález ústavného súdu bol žalobcovi doručený dňa 20.11.2009 a už v tomto čase vedel určiť výšku škodu, pričom táto sa dá dodatočne ustáliť znaleckým posudkom na základe ustáleného nesprávneho úradného postupu v období od 12.3.2009 do marca 2006, ktorý bol konštatovaný v náleze doručenom žalobcovi dňa 20.11.2009, dospel k záveru, že dňom doručenia nálezu ústavného súdu sa žalobca dozvedel o nesprávnom úradnom postupe a zároveň týmto dňom sa dozvedel o škode, ktorá mu vznikla a ktorej výšku mohol v tomto čase aj určiť. Vyslovil názor, že pri posudzovaní momentu, kedy sa poškodený dozvedel o škode je treba vychádzať z vedomosti poškodeného o vzniknutej škode, t.j. kedy sa dozvedel o majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno vyčíslit v peniazoch. Počiatok behu subjektívnej premlčacej lehoty nezávisí na tom, či a kedy si poškodený opatrí dostatok dôkazov, alebo kedy si pre seba vytvorí priaznivejšiu procesnú situáciu k tomu, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť mohol v súdnom konaní preukázať. Vzhľadom k uvedenému skonštatoval, že nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 18 723 Eur je premlčaný, a vzhľadom na úspešne vznesenú námietku premlčania žalovaného nie je možné ho priznať. Uviedol, že premlčacia lehota v danom prípade začala plynúť 21.11.2009 (deň po doručení nálezu ústavného súdu) a uplynula dňa

21.5.2013 (po 3 rokoch a šiestich mesiacoch s prihladením na neplynutie lehoty počas predbežného prerokovania nároku počas šiestich mesiacov), pričom žaloba bola podaná dňa 4.12.2013. Aj v prípade, ak by nevyhodnotil námietku premlčania ako dôvodnú, priznaniu nároku by podľa neho bránila absencia priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, keďže prieťahy v konaní pred okresným súdom neboli dôvodom nemožnosti dokončenia stavby, ktorá bola predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Mal za to, že žalobcovi nič nebránilo v dokončení stavby, pričom otázka vložených prostriedkov na dokončenie stavby, ktorá napokon pripadla do vlastníctva žalobcu, by bola riešená priamo v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

14. K druhému nároku žalobcu, uplatnenej náhrade škody vo výške 329,40 Eur, ktorá mu mala vzniknúť na tom základe, že bývalá manželka žalobcu mu oznámila listom zo dňa 30.8.2013, že uvedenú pohľadávku si započítala voči jeho nároku na základe konečného rozhodnutia súdu vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V priebehu konania o vyporiadanie BSM bola bývalá manželka žalobcu zaviazaná na vyplatenie mu sumy 12 227,66 Eur na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.01.2012, č.k. 9Co 248/2011-915 (ktorú sumu mu aj uhradila). Uvedený rozsudok bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.1.2013, č.k. 6Cdo 128/2012. Napokon uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.6.2013, č.k. 9Co 155/2013-940 bol schválený súdny zmierny, na základe ktorého bola bývalá manželka žalobcu zaviazaná zaplatiť mu sumu 15 275,56 Eur. Uvedená pohľadávka, ktorú si bývalá manželka žalobcu jednostranne započítala, teda spočívala v úrokoch z omeškania zo sumy, ktorú vyplatila žalobcovi na základe neskôr zrušeného rozsudku krajského súdu za obdobie od 12.3.2013 do 29.8.2013. Konštatoval tak, že nárok žalobcu na náhradu uvedenej škody je predčasne podaný, nakoľko škoda ešte nevznikla. Uviedol, že žalobca uznal pohľadávku bývalej manželky čo do dôvodu a výšky a voči započítaniu sa nijakým spôsobom kvalifikovane nebránil. Otázku započítaného úroku z omeškania tak bolo potrebné vyriešiť vo vzťahu k prípadnému bezdôvodnému obohateniu žalobcu, ktorému bolo plnené na základe neskôr zrušeného rozsudku súdu. Nemožno však podľa neho úkon bývalej manželky žalobcu (započítanie pohľadávky) pripísať na zodpovednosť žalovaného, ktorý nijakým spôsobom nemohol ovplyvniť a dispozitívnym úkonom napadnúť dôvod a výšku započítaného nároku. Iba žalobca mal možnosť brániť sa voči takto uplatňovanému nároku, čo však neurobil. Bol toho názoru, že až po vyriešení opodstatnenosti uvedeného nároku bývalej manželky v inom konaní možno prípadne ustáliť dôvod a výšku skutočnej škody, ktorá mohla vzniknúť žalobcovi. Z uvedeného dôvodu aj tento nárok žalobcu zamietol.

15. K nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť žalobcovi v dôsledku traumy z dlhotrvajúceho sporu. Aj v tejto časti žaloby skúmal nárok z pohľadu premlčania, nakoľko žalovaný vzniesol námietku premlčania. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné považovať za premlčaný. Začiatok plynutia premlčacej lehoty ustálil na deň doručenia nálezu ústavného súdu, pričom vychádzal z výpovede žalobcu, že ujmu začal pociťovať po náleze ústavného súdu, keď stanovil, že sú prieťahy v konaní. Premlčacia lehota na uplatnenie nároku tak podľa neho uplynula dňa 21.5.2013, rovnako ako pri prvom uplatnenom nároku. Poukázať na skutočnosť, že po náleze ústavného súdu neboli konštatované prieťahy v konaní príslušným orgánom a ani sám žalobca napokon kvalifikovaným spôsobom nenamietal prieťahy v konaní, preto konštatoval, že nemožno vyvodiť, že ujma, ktorú pociťoval bezprostredne po vydaní nálezu ústavného súdu, pokračovala aj po tomto období. Z uvedeného dôvodu nárok na náhradu nemajetkovej ujmy zamietol s odkazom na odôvodnenie pri prvom uplatnenom nároku. Dospel tak k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a v celom rozsahu ho zamietol.

16. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému, plne úspešnému v konaní, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko patrí si náhradu trov konania neuplatniť.

17. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Vytýkal súdu prvej inštancie, že si nezapožičal Spr. vedený na Okresnom súde Bratislava IV o jeho sťažnostiach na prieťahy v súdnom konaní pod sp.zn. 6C 260/1997 a ani v rozsudku neodôvodnil, prečo tento navrhnutý dôkaz nevykonal, v dôsledku čoho považoval jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné a že došlo k odňatiu jeho práva konať pred súdom. Uviedol, že sa sťažoval na prieťahy v konaní aj po vydaní nálezu ÚS SR č. ÚS 218/09 zo dňa 21.10.2009 a súd prvej inštancie sa nezaoberal výsledkom týchto jeho sťažností a nezodôvodnil prečo ním navrhnuté dôkazy nevykonal. Považoval tak súdom prvej inštancie za nedostatočne zistený skutkový stav. Za nedostatočne zistenú a

preukázanú mal aj otázku premlčania jeho nároku, a to vzhľadom k tomu, že na MS SR podával žiadosť o predbežné prejednanie nároku viackrát a počas ich prejednávania premlčacia doba neuplynula, a to dvomi žiadosťami o predbežné prejednanie jeho nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, pričom MS SR mu odpovedalo len listom zo dňa 2.12.2010 č. XXXXX/XX-XXX/XX tak, že jeho žiadosti nevyhovelo a súd prvej inštancie nezisťoval prečo, kedy a či vôbec došlo k vyriešeniu jeho žiadosti o predbežné prerokovanie jeho nároku. Z napadnutého rozhodnutia nemal za zrejmé, či súd prvej inštancie na vec aplikoval jednotlivé ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do roku 2008, 2010, 2012, či aktuálne znenie zákona, keďže tento zákon bol niekoľkokrát novelizovaný a prečo aplikoval aktuálne znenie zákona. Považoval za nesprávne aplikovanie na vec znenie § 9 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z., účinné k 25.3.2015, ktorú úpravu znenie ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2012 neobsahovalo, preto mal za to, že súd prvej inštancie pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu v konaní sp.zn. 6C 260/1997, ktorý nastal do účinnosti aktuálneho znenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. môže a musí aj sám konštatovať, či došlo v súdnom konaní k súdnym prieťahom. Túto otázku však neriešil a len bez ďalšieho uzavrel, že prieťahy v konaní po vydaní predmetného nálezu neboli nikým konštatované. Považoval tak zamietnutie jeho nároku na náhradu škody a nepriznanie nemajetkovej ujmy za nesprávne a predčasné, a to bez riadneho zisťovania, či v konaní Okresného súdu Bratislava IV došlo od rozhodnutia ÚS SR č. IV ÚS 218/09-29 zo dňa 21.10.2009 do účinnosti aktuálneho znenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. k prieťahom v konaní. Namietal tiež, že došlo k premlčaniu jeho nároku, ako aj o neexistencii prieťahov v súdnom konaní sp.zn. 6C 260/1997 v období po vydaní Nálezu ÚS SR č. IV ÚS 218/09-29 zo dňa 21.10.2009 len z dôvodu, že to predseda súdu, či Ústavný súd SR nekonštatoval. Za predčasnú považoval aj konštatáciu súdu prvej inštancie o nezistení príčinnej súvislosti medzi vznikom uplatneného nároku a nesprávnym postupom súdu prvej inštancie v konaní sp.zn. 6C 260/1997, ako aj nezákonným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 9Co 248/2011, nakoľko k tejto otázke neboli vykonané žiadne dôkazy a keby nebolo vydané toto nezákonné rozhodnutie, z ktorého mu bývalá manželka plnila, nebolo by ako nezákonné zrušené, nevzniklo by jej právo na úrok z omeškania za obdobie od 12.3.2013 do 29.8.2013. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za nedostatočne odôvodnené.

18. Žalovaný vyjadrenie k odvolaniu žalobcu, ani žiadny odvolací návrh nepodal.

19. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 C.s.p.) a skutkovým stavom súdu prvej inštancie, ktorý nepotreboval doplniť (§ 383 C.s.p.), keďže nepovažoval za potrebné zopakovať ani doplniť ním vykonané dokazovanie (§ 385 ods. 1 C.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

20. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 prvá veta C.s.p.).

22. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

23. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

24. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, výsledky ktorého aj náležite vyhodnotil, na ich základe dospel k správne právnemu záveru a svoje rozhodnutie aj náležite po právnej i skutkovej stránke odôvodnil a s odôvodnením jeho rozhodnutia sa i odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.). Preto sa odvolací súd obmedzil len na následné skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na odvolacie dôvody žalobcu.

25. Podstata základného práva na náhradu škody podľa čl. 46 ods. 3 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa náhrady škody spôsobenej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo

nesprávneho úradného postupu. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na náhradu škody vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

26. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, a to: 1/ nesprávny úradný postup, 2/ vznik škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Prvotnou podmienkou pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je existencia nesprávneho úradného postupu. Rozhodovanie o náhrade škody, ku ktorej vzniku došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu je závislé od náležitého posúdenia všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, predovšetkým príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

27. Premlčanie práva na náhradu škody predstavuje inštitút, ktorý nie je všeobecne upravený iba v Občianskom zákonníku, ale ktorý našiel svoje osobitné vyjadrenie aj v právnej úprave zákona č. 514/2003 Z.z. tak, ako je tomu aj pri všeobecnej občianskoprávnej úprave, aj zákon č. 514/2003 Z.z. v súvislosti s právom na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom nepriamo (nevýslovne) rozlišuje medzi subjektívnou a objektívnou premlčacou lehotou. Subjektívna premlčacia lehota je 3 ročná a začína plynúť dňom, kedy sa poškodený subjekt dozvedel o škode. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty je teda rozhodujúce, kedy sa poškodený subjekt dozvedel o vzniknutej škode (to znamená, nie o protiprávnom úkone či o škodovej udalosti) a o tom, kto za ňu zodpovedá. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený subjekt dozvedel o škode, je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného subjektu o vzniknutej škode. Dozvedieť sa o škode znamená, že poškodený subjekt sa dozvedel o majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné natoľko objektívne vyčísliť v peniazoch, že je možné právo na jej náhradu dôvodne uplatniť na súde.

28. Pre subjektívnu i objektívnu premlčaciu lehotu je typické, že tieto jednotne platia tak pre uplatnenie nároku na náhradu škody pri predbežnom prerokovaní nároku ako aj pre uplatnenie nároku na náhradu škody na súde. Počas predbežného prerokovania nároku však premlčacie lehoty neplynú, a to odo dňa podania žiadosti (prípadne aj na nepríslušnom orgáne) do skončenia prerokovania nároku, najdlhšie však po dobu 6 mesiacov.

29. Vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania, súd prvej inštancie správne predovšetkým skúmal otázku premlčania nároku žalobcu. Dospel k správne záveru, že nález ústavného súdu bol žalobcovi doručený dňa 20.11.2009, kedy žalobcovi začala plynúť premlčacia lehota, keďže už v tomto čase vedel určiť výšku škody, pričom táto sa dá dodatočne ustáliť znaleckým posudkom na základe ustáleného nesprávneho úradného postupu v období od 12.3.1997 do marca 2006, ktorý bol konštatovaný v náleze doručenom žalobcovi dňa 20.11.2009, dňom doručenia nálezu ústavného súdu sa tak žalobca dozvedel o nesprávnom úradnom postupe a zároveň týmto dňom sa dozvedel o škode, ktorá mu vznikla a ktorej výšku mohol v tomto čase aj určiť, a premlčacia lehota uplynula dňa 21.5.2013 (po 3 rokoch a šiestich mesiacoch s prihliadnutím na neplynutie lehoty počas predbežného prerokovania nároku počas šiestich mesiacov), pričom žaloba bola podaná dňa 4.12.2013. Správne nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 18 723 Eur považoval za premlčaný s tým, že vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania, nemožno žalobcovi tento nárok priznať. Námietka žalobcu o nesprávnom posúdení otázky premlčania jeho nároku s uvedením, že sa sťažoval na prieťahy v konaní aj po vydaní nálezu ÚS SR č. ÚS 218/09 zo dňa 21.10.2009 a súd prvej inštancie sa nezaoberal výsledkom týchto jeho sťažností a nezdôvodnil prečo ním navrhnuté dôkazy nevykonal, nebola vzhľadom na vyššie uvedené dôvodná. Súd prvej inštancie tiež správne konštatoval, že aj v prípade, ak by nevyhodnotil námietku premlčania ako dôvodnú, priznaniu nároku by podľa neho bránila absencia priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, keďže prieťahy v konaní pred okresným súdom neboli dôvodom nemožnosti dokončenia stavby, ktorá bola predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Možno súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi nič nebránilo v dokončení stavby, pričom otázka vložených prostriedkov na dokončenie stavby, ktorá napokon pripadla do vlastníctva žalobcu, by bola riešená priamo v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

30. Za premlčaný nárok vzhľadom na námietku premlčania žalovaným bolo treba považovať aj nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť žalobcovi v dôsledku traumy z dlhotrvajúceho sporu. Premlčacia lehota začala plynúť doručením nálezů ústavného súdu, keď žalobca uviedol, že ujmu začal pociťovať po náleze ústavného súdu, ktorý stanovil, že sú prietahy v konaní, a premlčacia lehota uplynula dňa 21.5.2013, rovnako ako pri prvom uplatnenom nároku a námietka žalobcu ohľadom posúdenia otázky premlčania nebola dôvodná. Po náleze ústavného súdu neboli konštatované prietahy v konaní príslušným orgánom a ani sám žalobca napokon kvalifikovaným spôsobom nenamietal prietahy v konaní, preto nebolo možné vyvodiť, že ujma, ktorú pociťoval bezprostredne po vydaní nálezů ústavného súdu, pokračovala aj po tomto období.

31. Čo sa týka nároku žalobcu na náhradu škody vo výške 329,40 Eur, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku toho, že jeho bývalá manželka mu oznámila listom zo dňa 30.8.2013, že uvedenú pohľadávku si započítala voči jeho nároku na základe konečného rozhodnutia súdu vo veci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, pričom v konaní o vyporiadanie BSM bola bývalá zviazaná na vyplatenie mu sumy 12 227,66 Eur na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.01.2012, č.k. 9Co 248/2011-915, ktorú sumu mu aj uhradila, avšak tento rozsudok bol zrušený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.1.2013, č.k. 6Cdo 128/2012 a napokon uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.6.2013, č.k. 9Co 155/2013-940 bol schválený súdny zmiar, na základe ktorého bola jeho bývalá manželka zviazaná zaplatiť mu sumu 15 275,56 Eur. Uvedená pohľadávka spočívala v úrokoch z omeškania zo sumy, ktorú mu vyplatila na základe neskôr zrušeného rozsudku krajského súdu za obdobie od 12.3.2013 do 29.8.2013. Za tento dispozitívny úkon bývalej manželky žalobcu (započítanie pohľadávky) nemôže niesť zodpovednosť žalovaný, naopak len žalobca mal možnosť voči takto uplatňovanému nároku brániť, čo neurobil. Nebola tak preukázaná nesprávny úradný postup ani nezákonné rozhodnutie, tiež príčinná súvislosť a ani prípadná škoda. Otázku započítaného úroku z omeškania tak bolo potrebné vyriešiť vo vzťahu k prípadnému bezdôvodnému obohateniu žalobcu, ktorému bolo plnené na základe neskôr zrušeného rozsudku súdu a až po vyriešení opodstatnenosti uvedeného nároku bývalej manželky v inom konaní možno prípadne ustáliť dôvod a výšku skutočnej škody, ktorá mohla vzniknúť žalobcovi.

32. Odvolací súd t vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a žalovanému, ktorý mal úspech v odvolacom konaní, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil a ani mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).